

Sygn. akt III PZP 3/09

POSTANOWIENIE

Dnia 4 grudnia 2009 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Kazimierz Jaśkowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Jerzy Kwaśniewski

SSN Jolanta Strusińska-Żukowska

Protokolant Anna Pęsko

w sprawie z powództwa Barbary M.

przeciwko Zespołowi Szkół Ogólnokształcących Nr 8 z Oddziałami Sportowymi w C.

o odprawę emerytalną,

po rozpoznaniu na rozprawie w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 4 grudnia 2009 r.,

zagadnienia prawnego przedstawionego przez Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w L. postanowieniem z dnia 31 sierpnia 2009 r., sygn. akt VII Pa 93/09,

"czy nauczycielowi, którego stosunek pracy ustał w związku z przejściem na emeryturę przysługuje odprawa przewidziana w art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (tekst jednolity: Dz.U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674 z późn. zm.), jeżeli w dacie ustania stosunku pracy jest on niezdolny do wykonywania dotychczasowej pracy;"

postanawia:

odmówić podjęcia uchwały.**Uzasadnienie**

Przedstawione w sentencji postanowienia zagadnienie prawne powstało w następujących okolicznościach.

Powódka była nauczycielką zatrudnioną u strony pozwanej na podstawie mianowania. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w C. decyzją z dnia 4 stycznia 2007 r. stwierdził u niej chorobę zawodową. Orzeczeniem lekarza orzecznika ZUS z dnia 21 lutego 2007 r. powódka została uznana za trwale częściowo niezdolną do pracy w związku z chorobą zawodową związaną ze stanem narządu mowy. Pismem z dnia 26 lutego 2007 r. powódka zwróciła się do pozwanego o rozwiązanie stosunku pracy z dniem 1 marca 2007 r. w związku z przejściem na emeryturę. Pozwany w odpowiedzi na to pismo złożył powódce oświadczenie o rozwiązaniu stosunku pracy z dniem 1 marca 2007 r. za porozumieniem stron (art. 23 ust. 4 pkt 1 Karty Nauczyciela) z powodu przejścia na emeryturę (art. 88 ust. 1 tej ustawy). Powódka otrzymała od pozwanego odprawę z tego tytułu na podstawie art. 87 ust. 2 Karty Nauczyciela w wysokości trzymiesięcznego wynagrodzenia.

W tym stanie faktycznym powódka wytoczyła powództwo o odprawę przewidzianą w art. 28 ust. 1 Karty Nauczyciela domagając się zasądzenia jej w wysokości sześciomiesięcznego wynagrodzenia. Odprawa ta przysługuje nauczycielowi mianowanemu, z którym rozwiązano stosunek pracy z przyczyny określonej w art. 23 ust. 1 pkt 3 tej ustawy, a więc w razie orzeczenia przez lekarza przeprowadzającego badania okresowe lub kontrolne o niezdolności nauczyciela do wykonywania dotychczasowej pracy. Rozwiązanie stosunku pracy następuje wówczas z końcem miesiąca, w którym dyrektor szkoły otrzymał ostateczne orzeczenie lekarskie o niezdolności nauczyciela do wykonywania dotychczasowej pracy. Zdaniem Sądu Rejonowego powódka nabyła prawo do odprawy z art. 28 ust. 1 Karty Nauczyciela, natomiast odprawa wypłacona jej na podstawie art. 87 ust. 1 tej ustawy była świadczeniem nienależnym. Wobec tego Sąd ten zasądził od pozwanego na rzecz powódki różnicę między tymi odprawami w kwocie 5.268 zł.

Przy rozpoznawaniu apelacji pozwanego Sąd Okręgowy powziął poważne wątpliwości przedstawione w sentencji pytania prawnego. Sąd Okręgowy wskazał na uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 7 lutego 2006 r., I PZP 4/05 (OSNP 2006 nr 11-12, poz. 169), według której nauczycielowi zatrudnionemu na podstawie mianowania, z którym rozwiązano stosunek pracy w związku z jego niezdolnością do dotychczasowej pracy i który z tego tytułu otrzymał odprawę pieniężną na podstawie art. 28 ust. 1 Karty Nauczyciela nie przysługuje odprawa na podstawie art. 87 Karty Nauczyciela, jeżeli nauczyciel przechodzi następnie na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy. Sąd Okręgowy podniósł, że w rozpoznawanej sprawie chodzi jednak o sytuację odmienną. Zdaniem Sądu Okręgowego wykładnia językowa art. 28 ust. 1 Karty Nauczyciela skłania do odpowiedzi przeczącej. Rozwiązanie stosunku pracy nie nastąpiło bowiem z powodu niezdolności do pracy, czyli z przyczyny określonej w art. 23 ust. 1 pkt 3 Karty Nauczyciela, a z tą przyczyną jest powiązana odprawa z art. 28 ust. 1 tej ustawy. Nadto powódka nie ma orzeczenia lekarza przeprowadzającego badania okresowe lub kontrolne o niezdolności do pracy.

Sąd Okręgowy przedstawił także odmienną wykładnię, opartą na zbiegu przyczyn rozwiązania stosunku pracy. Według tej koncepcji złożenie przez nauczyciela wniosku o rozwiązanie stosunku pracy nie wyklucza przyjęcia, że przyczyną rozwiązania jest niezdolności do wykonywania dotychczasowej pracy. W rozpoznawanej sprawie powódka była niezdolna do wykonywania pracy, a wniosek złożyła w celu spełnienia przesłanki z art. 88 ust. 1 Karty Nauczyciela, niezbędnej do nabycia emerytury. Złożenie tego wniosku nie musi wykluczać rozwiązania stosunku pracy z powodu niezdolności do wykonywania dotychczasowej pracy. Przepis art. 28 Karty Nauczyciela mówi o rozwiązaniu stosunku pracy z przyczyny określonej w art. 23 ust. 1 pkt 3, która istniała w dacie rozwiązania stosunku pracy. Sąd Okręgowy opowiedział się za pierwszym stanowiskiem, ponieważ powódka nie posiadała orzeczenia wydanego przez lekarza prowadzącego badania okresowe lub kontrolne.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Z przepisu art. 390 § 1 k.p.c. wynika, że sąd może przedstawić Sądowi Najwyższemu do rozstrzygnięcia zagadnienie prawne budzące poważne wątpliwości, jeżeli zależy od tego rozstrzygnięcie sprawy. W niniejszej sprawie przesłanka ta nie jest spełniona.

Sąd Okręgowy pyta o prawo do odprawy z art. 28 ust. 1 Karty Nauczyciela w związku z dwiema występującymi w sprawie okolicznościami: ustaniem stosunku pracy nauczyciela w związku z przejściem na emeryturę oraz niezdolności do wykonywania dotychczasowej pracy w dniu rozwiązania stosunku pracy. Stanowisko Sądu Okręgowego jest niekonsekwentne. Przedstawia on interesujące rozważania dotyczące interpretacji sposobów rozwiązania stosunku pracy nauczyciela, przewidzianych w art. 28 ust. 1 w związku z art. 23 ust. 1 pkt 3 oraz art. 88 ust. 1 Karty Nauczyciela i stwierdza jednocześnie, że art. 28 tej ustawy nie powinien być zastosowany ze względu na nielegitymowanie się przez powódkę odpowiednim zaświadczeniem lekarskim. Brak tego zaświadczenia uniemożliwia nabycie prawa do odprawy z art. 28 ust. 1 Karty Nauczyciela. Do rozstrzygnięcia sprawy zbędne są zatem dalsze rozważania, czy rozwiązanie stosunku pracy na wniosek nauczyciela w związku z przejściem na emeryturę wyklucza możliwość nabycia odprawy z art. 28 ust. 1 Karty Nauczyciela.

Z tych względów orzeczono jak w sentencji.